

Maa-ainesluvan 2/2024 mukaiseen toimintaan liittyvän määräyksen antaminen, Parkanonkylä Karhunsora 22:5

Rakennus- ja ympäristölautakunta 04.02.2025 § 12
1276/11.01.00.05/2024

Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta on 3.6.2014 § 58 myöntänyt Maanrakennus Kalevi Viitaharju Oy:lle maa-ainesluvan tilalle Karhunsora RN:o 581-421-22-5. Viimeisin jatkolupa on myönnetty 20 000 m³:lle maa-aineksia kymmeneksi vuodeksi. Maa-ainesluvan mukainen ottamisalue on 2,27 ha. Lupa päättyy 9.7.2024. Alueella on ollut maa-aineslupa vuodesta 1983. Edellisen, vuonna 2004 myönnetyn, ja nykyisen maa-ainesluvan aikana soraa ja hiekkaa ei ole otettu alueelta lainkaan. Jälkihoitotöiden vakuudeksi on edellytetty 11 350 euroa, jota ei ole toimitettu. Vakuuden tulee päätöksen mukaan olla voimassa 9.7.2025 saakka.

Notto-järjestelmän mukaan maa-ainesta ei ole otettu alueella nykyisen luvan voimassaoloaikana. Vuosien 2014, 2016, 2017, 2020 ja 2024 osalta ilmoitus on tekemättä. Jälkihoitoprosentiksi on vuonna 2023 ilmoitettu 0%.

Tarkastus 14.8.2020

Ympäristönsuojelun valvontaohjelman mukainen tarkastus tilalla Karhunsora suoritettiin 14.8.2020. Havaittiin, että alueelta on aikaisempien lupien aikana maa-aineksia otettu sieltä täältä ja alueella on jo taimikko vanhan oton alueilla. Alueella on ajettu runsaasti myös maastoajoa. Ennen varsinaisen ottotoiminnan aloittamista alueella tulee pitää aloitustarkastus, missä todetaan pohjavesiputken asentaminen ja pohjaveden korkeuden mittaaminen, korkotason tuonti alueelle, otto- ja kaivurajojen merkitseminen sekä vakuuden voimassaolo.

Tarkastus 14.9.2021

Ympäristönsuojelun valvontaohjelman mukainen tarkastus tilalla Karhunsora suoritettiin 14.9.2021. Havainnot vastaavat edellisen vuoden havaintoja. Alueelta on maa-aineksia otettu sieltä täältä ja osittain taimikkoa muodostunut. Aloitustarkastus on suorittamatta. Tarkastusmuistioon lisätty maininta, että mikäli maa-aineslupa halutaan päättää, olisi suoritettava maisemointi ja hyväksytty lopputarkastus.

Tarkastus 26.9.2022

Ympäristönsuojelun valvontaohjelman mukainen tarkastus tilalla Karhunsora suoritettiin 26.9.2022. Havainnot vastaavat edellisen vuoden havaintoja. Alueelta on maa-aineksia otettu sieltä täältä ja osittain taimikkoa muodostunut. Alueella ajettu runsaasti maastoajoa. Itäosassa ottoaluetta maanpinnan taso on noin tasossa +159,00 eli lähellä sallittua ottotasoa +158,50. Tosin alueelta ei ole pohjaveden mittauksia, joten pohjaveden korkeudesta ei ole tietoa. Luvassa edellytetään kahden metrin suojakerrosta pohjaveteen. Aloitustarkastus on suorittamatta. Tarkastusmuistioon lisätty maininta, että mikäli maa-aineslupa halutaan päättää, olisi suoritettava maisemointi ja hyväksytty lopputarkastus.

Tarkastus 26.4.2024

Ympäristönsuojelun valvontaohjelman mukainen tarkastus tilalla Karhunsora suoritettiin 25.4.2024. Havainnot vastaavat edellisten vuosien tarkastuksilla tehtyjä havintoja epäjärjestelmällisen maa-ainesten oton,

taimettumisen ja maastoajon suhteen. Myös tuoreita maastoajon jälkiä havittavissa tarkastusajankohtana. Alueella havaittiin myös kasa sepeliä. Tarkastusmuistiossa luvanhaltijaa kehoitetaan asettamaan luvan edellyttämä vakuus 11 350 euroa 13.5.2024 mennessä. Luvanhaltijan on myös pyydettävä alueelle aloitustarkastus, poistettava sepelikasa ja pyydettävä lopputarkastus, kun maisemointi on suoritettu. Toimenpiteiden tulee tapahtua luvan voimassaoloaikana 9.7.2024 mennessä.

Lainsäädäntö

Maa-ainesluvassa on edellytetty, että luvanhaltija asettaa maa-aineslain 12 §:ssä tarkoitetun vakuuden asianmukaisen maisemoinnin varmistamiseksi. Maanrakennus Kalevi Viitaharju Oy ei ole toimittanut Parkanon kaupungille vakuutta luvan 2/2014 lupaehtojen mukaisesti.

Lupaehtojen mukaan vakuuden tulee olla voimassa niin kauan, kunnes maa-ainesten otto on kokonaan suoritettu, kuitenkin vähintään vuoden lupapäätöksen voimassaolon jälkeen. Mikäli luvan ehtoja ei noudateta, Parkanon kaupungilla on oikeus teettää tarvittavat työt vakuuden turvin. Lupamääräyksen 17 mukaan lopputarkastus pidetään ennen lupa-ajan päättymistä, kun maa-ainesten otto on tehty loppuun ja jälkihoitotyöt suoritettu. Lupamääräyksen mukaan ottamistoiminnan päättyessä tai luvan umpeutuessa luvan haltijan on pyydettävä valvontaviranomaiselta maa-ainesasetuksen 10 §:n mukaista loppukatselmusta. Luvalle toimitettu vakuus palautetaan luvan haltijalle, kunnes kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty (MAL 12 § ja MAA 8 §).

Jälkihoidosta on määrätty alueelle myönnetyn maa-ainesluvan (3.6.2014 § 58) lupaehdoissa 13 ja 15. Viimeisin lupa on myönnetty ottosuunnitelman loppuun hyödyntämistä sekä maisemointia ja lopputöitä varten aikaisemman ottamissuunnitelman mukaisesti. Maa-aineslain 3 §:n mukaan ainesten ottaminen on järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi. Asutukselle ja ympäristölle ei myöskään saa aiheutua kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa. Näihin vaatimuksiin kuuluu myös ottamisalueen asianmukainen jälkihoito. Ottamisalueen jälkihoito kuuluu maa-ainesten kestäväään käyttöön ja sen tavoitteena on vähentää ottamistoiminnan haitallisia vaikutuksia ympäristöön, sopeuttaa ottamisalue ympäröivään luontoon ja maisemaan sekä edistää alueen turvallisuutta ja jälkikäyttöä.

Maa-aineslain mukaan, jos maa-ainesten ottamisessa laiminlyödään velvollisuuksien täyttäminen, valvontaviranomaisen on velvoitettava asianomainen noudattamaan säännöksiä ja täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai uhalla, että tekemättä jätetty suoritetaan laiminlyöjän kustannuksella (MAL 14 §). Valvontaviranomainen voi myös keskeyttää ottamisen (MAL 15 §). Valvontaviranomaisen on maa-aineslain 18 §:n mukaan myös laiminlyönnin todettuaan ilmoitettava asiasta syyttävaviranomaiselle, mikäli tekoa ei olosuhteet huomioon ottaen voida pitää vähäisenä.

Tarkastelu

Maanrakennus Kalevi Viitaharju Oy:tä on 26.4.2024 kehoitettu asettamaan lupaehtojen mukainen 11 350 euron vakuus. Vakuutta ei ole toimitettu määräaikaan mennessä. Alueella ei ole suoritettu lupaehtojen mukaista aloitustarkastusta, maisemointia tai lopetustarkastusta. Alue tuli saattaa maa-ainesluvan mukaiseen kuntoon ja maisemoida alue lupamääräysten edellyttämällä tavalla luvan päättymiseen 9.7.2024 mennessä. Alueen

maa-ainesten ottoluvan voimassaoloaika on päättynyt heinäkuussa 2024 ja luvassa määrätty jälkihoito on tekemättä. Jälkihoitotoimenpiteitä ja maisemointia ei voi suorittaa talvella. Asiassa ollaan siirtymässä hallintopakkomenettelyyn.

Ennen mahdollisen määräyksen antamista vakuuden asettamiseksi, ympäristönsuojeluviranomainen varaa mahdollisuuden vastineen antamiseen asiassa. Vastine tulee toimittaa uhalla, että tämän jälkeen ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä asettamaan vakuuden ja määräyksen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko (MAL 14 §).

Päätös on kaupungin strategian mukainen.

Valmistelija vs. ympäristötarkastaja Taru Luomajärvi p. 044 7865 650

Esittelijä

Ympäristötarkastaja Taru Luomajärvi

Päätösehdotus

Parkanon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta päättää edellä esitettyjen tietojen perusteella todeta, että Maanrakennus Kalevi Viitaharju Oy on laiminlyönyt maa-ainesluvan lupaehtoja vakuuden asettamisesta, eikä ole ryhtynyt kehotuksesta huolimatta toimenpiteisiin laiminlyönnin oikaisemiseksi. Toiminnanharjoittajaa kuullaan ennen mahdollisen määräyksen antamista laiminlyönnin johdosta. Lisäksi lautakunta ilmoittaa, että se voi keskeyttää ottotoiminnan tai voi ryhtyä laiminlyöntien oikaisuun ja mahdollisiin pakkotoimiin, mikäli laiminlyöntiä ei korjata. Vastine tulee toimittaa rakennus- ja ympäristölautakunnalle osoitettuna, osoitteella Parkanon kaupunki, rakennus- ja ympäristölautakunta, PL 37, 39701 Parkano tai sähköisesti kaupunki@parkano.fi kahden viikon sisällä otteen vastaanottamisesta. Asianosaisselvityksen puuttuminen ei estä asian jatkokäsittelyä lautakunnassa.

Päätöksen perustelut

Lupapäätöksessä 3.6.2014 § 58 on ehtoja maa-ainesten ottotoiminnalle. Luvan haltijaa on 26.4.2024 tehdyn tarkastuksen yhteydessä kehotettu asettamaan maa-ainesluvan edellyttämä vakuus välittömästi. Kyseessä on vanha maa-ainesten ottoalue, jossa maisemointi on toteuttamatta.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3, 12, 14, 15 ja 18 §

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Hallintolaki (434/2003) § 32–34

Uhkasakkolaki 1113/1990

Maksut ja niiden määräytyminen

Päätöksenteosta peritään Parkanon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan 25.8.2020 § 17 hyväksymän ja 1.1.2021 voimaantulleen maa-ainestaksan kohdan 7.5 Valvontaviranomaisen päätös velvoitteiden noudattamisesta (MAL 14 §) mukaan 150,00 €.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös toimitetaan luvanhaltijalle ja asiamiehelle saantitodistuksella.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.